

1. De GECORO – Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening

De Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening of GECORO is een belangrijk adviesorgaan in de gemeente. Het is een verplichte adviesraad, voorzien in de Codex Ruimtelijke Ordening. Deze adviesraad volgt de opmaak en uitwerking van het structuurplan, de ruimtelijke uitvoeringsplannen,... en dus het globale ruimtelijke orderingsbeleid in de gemeente van zeer nabij op. De gemeente is bij bepaalde procedures verplicht om advies te vragen.

Vanaf 2000 is een GECORO verplicht in zowat elke gemeente; bij elke nieuwe legislatuur wordt de GECORO opnieuw samengesteld. De raden zijn dus aan hun derde legislatuur toe in 2013, waarbij er zowel 'anciens' als nieuwe mensen kunnen aantreden.

a) Oprichting en samenstelling van de GECORO

De **wettelijke vereisten** zijn zeer duidelijk voor volgende elementen :

- Elke gemeente vanaf 10.000 inwoners moet een GECORO oprichten. Gemeenten met minder inwoners kunnen een gemotiveerd verzoek richten aan de Vlaamse Regering om te worden vrijgesteld. De taken van de GECORO worden dan waargenomen door de bevoegde planologische ambtenaar.
- Het aantal leden varieert van 7 tot 21 naargelang het inwonersaantal :
  - < 10.000 : min. 7 en max. 9
  - 10.000 - 30.000 : min. 9 en max. 13
  - 30.000 - 50.000 : min 13 en max. 17
  - > 50.000 : min 17 en max. 21
- Minimum 1/4 van de leden moeten deskundigen inzake ruimtelijke ordening zijn. De voorzitter, voorgedragen door College van burgemeester en Schepenen is één van die deskundigen.
- De overige leden van de commissie zijn 'vertegenwoordigers van de belangrijke maatschappelijke geledingen' (zie verder) binnen de gemeente.
- Leden van de gemeenteraad of schepencollege kunnen geen lid zijn van de commissie.
- Voor elk lid wordt een plaatsvervanger voorzien.
- Er is geen onverenigbaarheid meer met lidmaatschap van een commissie ruimtelijke ordening van een ander niveau (provincie). Men kan dus ook tegelijkertijd lid zijn van commissies van eenzelfde (gemeentelijk) niveau.
- De verhouding 1/3 – 2/3 qua verdeling mannen en vrouwen dient gerespecteerd.

De onduidelijkheid in het decreet over de precieze samenstelling wordt bijgestuurd door een **uitvoeringsbesluit** : <http://www.ruimtelijkeordening.be/Default.aspx?tabid=13741>

- Afhankelijk van het inwonersaantal is er bepaald hoeveel 'verschillende' maatschappelijke geledingen moeten vertegenwoordigd zijn:
  - < 10.000 : minstens 3 verschillende geledingen
  - 10.000 - 30.000 : minstens 4
  - 30.000 - 50.000 : minstens 5
  - > 50.000 : minstens 6
- Onder 'verschillende' geledingen wordt verstaan :
  - * milieu- en natuurverenigingen
  - * werkgevers of zelfstandigen, met uitsluiting van handelaars of landbouwers
  - * handelaars
  - * landbouwers
  - * werknemers

Elk van deze geledingen mag door één of meer verenigingen worden vertegenwoordigd. Het is de gemeenteraad die bepaalt welke geledingen in de GECORO worden opgenomen. Zo zal een landelijke gemeente zeker de sector landbouw oproepen; een meer geïndustrialiseerde gemeente zal zeker de werkgevers, naast de handelaars mee opnemen. Ook andere groepen kunnen een vertegenwoordiging krijgen, bijvoorbeeld jeugdverenigingen, senioren,....

Man/vrouw-evenwicht in de GECORO

Zoals bij alle adviesraden dient de verhouding man/vrouw gerespecteerd. De verhouding 1/3-2/3 moet in de aanstelling van de effectieve afgevaardigden worden gehaald. Mogelijk kan achteraf wel de plaatsvervanger de vergaderingen bijwonen ipv de effectieve vertegenwoordiger.

b) Opdracht van de GECORO

Het decreet ruimtelijke ordening geeft de gemeente een aantal opdrachten voor het lokaal ruimtelijk beleid.

Een zeer belangrijk element is de planning. De planningstaken van de GECORO kunnen niet worden overgenomen door een hogere commissie. Dit betekent dat een gemeente die geen commissie opricht (enkel bij minder dan 10.000 inwoners mogelijk) ook geen gemeentelijke plannen kan maken én dus een groot aantal bevoegdheden overlaat aan de bevoegde ambtenaren.

De GECORO heeft een taak op volgende vlakken :

- **gemeentelijk structuurplan :**
  - partner bij opmaak en bij communicatieproces
  - advies bij de voorlopige vaststelling
  - bundeling en coördinatie reacties openbaar onderzoek en adviesronde
  - gemotiveerd advies bij definitieve vaststelling
- **ruimtelijke uitvoeringsplannen :**
  - gesprekspartner bij totstandkoming
  - bundeling en coördinatie reacties openbaar onderzoek en adviesronde
  - gemotiveerd advies bij de definitieve vaststelling
- advies bij stedenbouwkundige verordeningen
- advies bij ruimtelijke problematieken / grote projecten
- op eigen initiatief adviezen geven en voorstellen doen

Al deze adviezen maken integraal deel uit van de wettelijke procedures bij het tot stand komen van een structuurplan en de hieruit voortvloeiende uitvoeringsplannen. Dit maakt de GECORO tot een cruciaal en belangrijk element in de besluitvorming en de realisatie van de plannen. Dit houdt in dat de samenstelling ervan goed moet overwogen worden en dat er zeker een goed evenwicht moet worden gezocht tussen de deskundigheid en de maatschappelijke verwevenheid en betrokkenheid van de leden.

c) Procedure

Benoeming

De gemeenteraad beslist welke geledingen er in de GECORO worden opgenomen, en vraagt dan aan de betrokken verenigingen om kandidaturen voor te dragen, waarna telkens een effectieve kandidaat en een plaatsvervanger wordt aangeduid.

De gemeenteraad benoemt de voorzitter, de leden, de plaatsvervangers en de vaste secretaris van de GECORO. De voorzitter is één van de aangeduide deskundigen.

Na de installatie van een nieuwe gemeenteraad wordt overgegaan tot de benoeming van een nieuwe commissie. Elke nieuwe commissie of wijziging dient goedgekeurd door de Bestendige Deputatie (provincie).

Aanstelling en start van de werkzaamheden

Bij elke nieuwe legislatuur wordt de commissie opnieuw samengesteld.

De nieuwe commissie treedt eerst aan nadat de bestendige deputatie de benoeming van de leden heeft goedgekeurd. De oude commissie blijft zolang aan. Een bindende termijn is hier niet voorzien.

Werking

De gemeente dient een permanent secretariaat ter beschikking te stellen van de GECORO. Dit wordt geconcretiseerd in een vaste secretaris (niet stemgerechtigd), aangesteld door de gemeente die de werkzaamheden van de commissie moet ondersteunen en mee coördineren. De stedenbouwkundig ambtenaar lijkt hier de aangewezen persoon voor, vermits die reeds verantwoordelijk is voor de opvolging en uitwerking van alle materies i.v.m. planning en ruimtelijke ordening.

Ook zal de gemeente de nodige middelen moeten voorzien op de begroting om de werking van de commissie en het secretariaat te ondersteunen. In heel wat gemeenten is voor de afgevaardigden ook een vergoeding voorzien voor het voorbereiden/bijwonen van de vergaderingen.

Het spreekt vanzelf dat de commissie niet naar behoren kan werken als ze niet over alle informatie beschikt. Het zal dus van belang zijn dat de gemeente tijdig de juiste documenten en materiaal ter beschikking stelt van de commissieleden. Alleen zo kunnen er op gegronde basis adviezen worden gegeven en voorstellen gedaan.

De organisatie en werking van de GECORO wordt daarom vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

d) Deontologische code GECORO

(Besluit VI. Regering 03/07/09 – ook geldig voor Procoro)

De Vlaamse Regering heeft een deontologische code uitgevaardigd voor alle leden van commissies RO.

Dit houdt onder meer in dat leden verondersteld worden om persoonlijke en belangengroepen gerelateerde standpunten af te toetsen aan het algemeen belang en dat laatste steeds voor ogen te houden.

Ook dient een lid zich te onthouden wanneer hij/zij direct of professioneel belang heeft; echter niet wanneer er sprake is van collectief belang (bvb bij gemeentelijk structuurplan)

De leden aanvaarden geen beïnvloeding in dossiers en zij onthouden zich ervan om de indruk te wekken dat het advies te danken is aan hun individuele inbreng in de commissie.

De leden delen de inhoud van besprekingen niet mee aan de media en zij onthouden zich van publieke commentaren in concrete dossiers.

De leden hebben wel het recht om, na de eindberaadslaging, een persoonlijk standpunt in te nemen waarbij duidelijk is dat het lid uit eigen naam spreekt en de andere standpunten niet persoonlijk bekritiseerd worden.

e) Waarom als UNIZO-vertegenwoordiger in de GECORO zetelen ?

De UNIZO-vertegenwoordiger heeft een belangrijke taak in de GECORO. Het belang van ruimtelijke planning voor de lokale detailhandel en KMO's ligt immers voor de hand.

Structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen bepalen de huidige en toekomstige mogelijkheden voor vestigingen van bedrijven.

Een vlotte bereikbaarheid en toegankelijkheid van de diverse, al dan niet commerciële functies, bepalen mee de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de kernen, en bijgevolg de kansen voor lokale KMO's. Tegelijk bepalen die ondernemingen heel sterk mee het beeld en de uitstraling van de gemeente.

Maatschappelijke betrokkenheid

Voor UNIZO is het vanzelfsprekend dat de stem van de ondernemers, de lokale UNIZO-kern, één van de maatschappelijke geledingen is die in de commissie is vertegenwoordigd. Dit kan zowel vanuit de invalshoek van de werkgevers als vanuit de handelaars gebeuren.

Daarbij is het wel belangrijk dat verschillende maatschappelijke belangen worden afgewogen en op elkaar afgestemd. Deze houding is nu zelfs vastgelegd in de deontologische code. De UNIZO-vertegenwoordiger is dus best iemand met een brede visie op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente en de plaats en rol van de zelfstandige ondernemer daarin. Vanuit de bekommernissen van zijn/ haar collega's, dient steeds de relatie en verweving met andere functies bekeken.

Overleg UNIZO

De UNIZO-vertegenwoordiger is geen solo-rijder. Permanent overleg met de achterban is belangrijk om standpunten te onderbouwen en visies te toetsen.

Dit kan gebeuren via structureel overleg met het UNIZO-bestuur, als vast agendapunt op de bestuursvergadering, of aan de hand van concrete vragen en dossiers, uiteraard met uitsluiting van individuele en interne dossiers.

Eigen initiatief

De waarde en het goed functioneren van de GECORO hangt nauw samen met het belang en de aard van de adviezen en de mate waarin die worden opgevolgd. Belangrijk is dan ook dat niet alleen de verplichte advisering aan bod komt, maar dat de GECORO ook eigen initiatieven neemt naar de gemeente. De uitwerking en voorbereiding van dergelijke thematische aanpak kan ook in specifieke werkgroepen binnen de GECORO gebeuren.

Mogelijkheden hier zijn :

- Opmaak van een afsprakennota met de gemeente, waarbij de opvolging van de adviezen en de terugkoppeling van beslissingen wordt vastgelegd.
- Opmaak van een prioriteitenlijst vanuit de GECORO met aanbevelingen voor timing en uitwerking van projecten binnen de beleidsdomeinen wonen, economie, toerisme,....

- Vraag naar overleg en koppeling met het mobiliteitsbeleid van de gemeente, met bespreking van mobiliteitsplannen en verkeerscirculatieplannen, met onderzoek naar bereikbaarheid van bestaande en nieuwe grootschalige functies of concentratie van functies.
- Vraag naar overleg bij opmaak van een visie op lokale detailhandel, de mogelijkheden en complementariteit van kleinschalige en grootschalige detailhandel.
- De mate waarin de GECORO hier zelf een inbreng kan doen, mee visie opbouwen is belangrijk, niet alleen voor het functioneren van de raad zelf, maar ook voor de waardering en de erkenning van de leden.

Profiel UNIZO-vertegenwoordiger :

Het ideale profiel van een UNIZO-afgevaardigde in GECORO ziet er als volgt uit :

- Nauw betrokken zijn bij de UNIZO-bestuurderswerking, dit om de feedback met en informatie vanuit de achterban te waarborgen.
- Kennis van het terrein / de gemeente hebben
- Vertrouwd zijn met de diverse doelgroepen ondernemers (KMO/ Industriële bedrijven / Handelaars)
- Een basiskennis 'Ruimtelijke Ordening' hebben (of verwerven)
- Onderhandelingsvaardigheid bezitten

De UNIZO-afgevaardigde hoeft dus geen planoloog, architect, landmeter,... te zijn om in deze raad te kunnen functioneren. Een goede kennis van de gemeente en de groep die hij/zij vertegenwoordigt is minstens even belangrijk. Kennis van de ruimtelijke ordening kan mogelijk via UNIZO-bestuurdersvorming worden verworven.

Specialisten uit eerder vermelde beroepsgroepen kunnen ook als expert hun kandidatuur stellen en zo deel uitmaken van de GECORO.